

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár, 1926 november 29

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSO SÁNDOR, KOS KÁROLY Felolés szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Péntek III. évfolyam, 286 szám

Az egyenlőség szellemében

Fajon étem 20 éves koromig s így gyermekkorom és ifjuságom legszebb emlékei a fűhöz fűződnek. De odafűződnek a legkeserűbbek is. Az erdő, a mező oktatótt engem szeretni és becsülni a szépet. Ha természetközveten a tavaszi nyírfára, amikor gyöcskefésér a kérge s minden ága hegyén sűrű ill már a tavaszi kedve, amelyet úgy keng a szél, mint egy haloványzöld sejtelmés fátylat; vagy ha visszamenőkezem a lehéres-piros almafavirágra, akkor teljesen bizonyos vagyok abban, hogy a szépség megbecsülése nélkül sohasesem lesz ember. Ez méltó élete az embernek. S abban is bizonyos vagyok, hogy a szépség igen fontos része annak az egésznek, amit mi ezzel a szóval fogalmazunk — Isten. A szépség nagyságára egy öreg favágóársan nyitotta ki képzeletemet 15 éves koromban. A riadó vadlibák őszl populásának rejtélyét a magam és a maga számára ilyenképpen magyarázta: — Nagy dolog az fiam, akkor egy virág.

meglátta a virágot a jóságos volt a maga módján. Ezáltal az ő lelke megszépült ugyan, de keserű élete semmit sem javult, sem a tárgai életét nem tudta ezzel megváltoztatni. Kő ajá szorult mag ilyen em. berak ez a két erény, amely vagy elpusztul vele együtt s kárba vesz hasznátlanul, vagy ha id is nő életében, csak elsatnyult gyönyölcsőt hozhat. Az öntudatlan szépségszeretést tudatos szépségkereséssé, az ösztönös jóságot pedig tudatos jósággá kell fejleszteni. És most már leírhatom azt a fogalmat, amelyet az előbb még nem írtam le, s amely ezt a két erényt odafejlesztheti: az értelem, amely nek a legmagasabb foka a tudás. Erre a háromra van ma legnagyobb szükség az em. bernek. Szépségszeretetre, jóságra és tudásra. Egyik a másik nélkül haszontalan erény. De tanulni csak ott lehet, ahol van hol, van kitől és van erre lehetőség. Iskola, tanító s

bár utolsónak említettem, legelső feltétel mindennek: s ahol van — szabadság. Ez a szó pedig rögtön egy másikat villant fel mindenkiben: poltjika. Csunyan esendül ez a szó. Különösen a földműves ember fülében, hiszen az ő sorsát mindenkör elpolitizálták. De meg kell hogy szorja a fülük. Persze, hogy elpolitizálták, hiszen akinek nem fáj, az nem kötözte. De akinek még ma is fáj vulámije s bár már tehatné, hogy gyógyítsa s még sem teszi, az megérdemli a fájást. Eddig az volt a végzetes tévedés, hogy föld. műves népnél, hogy kizárhagsák saját sor. sa intézéséből, a poltjikából, elzárták a tudástól. A vakot könnyű verembe vezetni, a tudatlant kihasználni. Megmászhatatlan üveghegyet építettek a poltjika és a föld. művesség közé ezáltal, kizárták mindabból, ami a mi népünk az emberréleveshez ve. zethette volna.

Rövid két év alatt törmelekké zuzódott az a megmászhatatlan üveghegy s most már könnyebb lenne végkép elhordani az úrból. De ezt csak közösen lehet megcsinálni. Mondjuk kaláltában, A kaláka pedig meg is van már hozzá, úgy hívják: Magyar Népi Szövetség. És ennek a szövetségnek legfőbb célkitűzése pedig az egyenlőség eszméjének az itt élő kétféle magyar részére való megvalósítása.

Ez nemcsak azt jelenti, hogy ennek az országának a lakosai egyformán kell részesül. jenek jogban és igazságban nemzetiégi kü. lönbség nélkül, de befelé, magunk felé is emlékeztetés arra, hogy törekednünk kell minden tisztán szándéku magyar ember meg. eagitására. A tisztán szándéku magyaroknak viszont népi szövetségünk keretében kell a boldogabb, a szépséggel, tudatos jósággal és a kijegszolt értelemmel megépitett jövendőre törekednie. Ezt akarjuk örök. ségképpen hagyni fainkra, unokáinkra és ezzel akarunk megbecsülést szerezni nek. nek, de magunknak is mindenek előtt. ASZTALOS ISTVAN

Az angol szakszervezetek nyomására:

Az angol kormány megtagadja a további segítségét a reakciós görög kormánytól

ATHEN. — Több oldalról encuorzott hírek szerint Caldarisz újabb gazdasági és katonai segítséget kért az angol kormánytól. Az angol kormány a további segítséget megtagadta. A választójegyzékben az angol kormány rámutatott arra, hogy mindaddig sem gazdaságilag, sem katonailag nem segítheti a görög kormányt, míg az a mai formájában működik. Az angol választójegyzék hangsúlyozza, hogy a görög kormány mindaddig nem számíthat az angol kormány segítségére, amíg a szakszervezetek szabadságát nem biztosítják és amíg széleskörű demokratikus kormányt nem hoznak létre.

WASHINGTON. — A 400.000 amerikai szénbányász sztrájkjáról érkező jelentések szerint a kormány és a munkaadók arra a jobb belátásra jutottak, hogy a sztrájkoló munkásokkal meggyezést kell kötni. A bukkaresti rádió értesülése szerint ezek a körök elhatározták, hogy mindent elkövetnek a szénbányászok kibékítése érdekében, ugyanis a szénbányászok sztrájkja újabb 1 millió acélpári munkás munkalehetőségét fenyegeti.

Az angol kormány válaszájegyzéke általános meglepetést ke'tett, min' hogy a Caldarisz-kormány eddig sem volt a görög nép kormányja és a görög szakszervezetek is a legszörnyűbb elnyomatás alatt szenvedtek. Az angol kormány foguzékét az utóbbi, brightoni angol szakszervezeti kongresszus határozott követeléseivel magyarázzák.

Maniu és Brătianu újabb „történelmi“ fogással szeretné megakadályozni a demokratikus kifejlődést

A nemzetközi sajtó elléli a szlovákiai eseményeket

BUDAPEST. — A budapesti rádió jelentése szerint a szlovákiai magyarság üllőzetésével az egész nemzetközi sajtó foglalkozik. A nemzetközi sajtó a legtel. jesebb mértékben elléli azokat a ször. nyűségeket, amelyeket a 600.000 főnyi szlovákiai magyarságnak el kell szenvednie.

BUKAREST. — Maniu és Brătianu pártjainak szócsövei a választások eredményének közzététele óta egyebet sem tesznek, mint rágalmazták a kormányt és verséglükön érzett keserű dühükben összevissza hazudoznak a választások tisztaságáról.

nek részt a parlament munkájában és nem engedik be oda a párt megválasztott képviselőit sem.

Az angol kormány ki akarja szélesíteni kereskedelmi kapcsolatait a közép-európai államokkal

LONDON. — Sir Stafford Cripps angol kereskedelemügyi miniszter beje-

A különböző választási körzetek manujsta és brătianuista bizalmiainak véleménye egészen más volt a választásokról és a véleményüket ezek a bizalmiak jóhiszeműen ki is nyilvánították. Most ezt akarja tulkiabálni a román reakciós sajtó. Maniu és Brătianu pártjai szétvert táborhoz hasonlítanak és tele vannak zavarral, kapkodással. A két reakciós pártvezér három napig zárt ajtók mögött négy szemközti tárgyalást a választási vereség után elfoglalandó közös álláspontjukról. Végül is mindketten arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nem vesz-

Maniu megtárgyalta a dolgot pártjának több alvezérével is, ezek véleménye azonban megoszlott, úgy, hogy még nem történt végleges döntés afelől, hogy részt vesznek-e a parlament munkájában a reakciós pártok képviselői vagy sem?

Érdekes, hogy a részvétel mellett a megválasztott, a távolmaradás mellett a meg nem választott manista képviselők kardoskodnak.

Végeredményben azonban az ország és a demokrácia szempontjából nem nagy jelentősége van annak, hogy részt vesznek-e a parlamentben vagy sem. Az ez idő, amikor az ő szavuk sullyal esett a kárho, rágegn eljutott és soha többé vissza nem jön.

Amerikai és francia újságírók látogatása a Magyar Népi Szövetség országos elnökénél

KOLOZSVAR. — A szovjet, magyar és fővetrói román sajtó kiküldöttjeinek vas. napi látogatása után kedden újabb külföldi sajtóvendégek látogattak meg a Magyar Népi Szövetség elnökéjét. Bukarestből repülőgépen Kolozsvárra érkezett John Pittman, a New-York Daily Worker munkatársa és Roland Digelou, a párisi L'Humanité kelet-európai szerkesztője. A két világlap munkatársa kedden délután tisztelő látogatást tett Kurbó Gyúrdás országos elnökkel, aki Tamás Gáspár, a MNSz sajtóosztályának, Méhusz József, a MNSz tájékoztatási ügyosztályának vezetője, Balogh Edgár központi végrehajtóbizottsági tag és Székely Dávid Gyula, a Világosság munkatársának jelenlétében fogadta az Aszódy János, a Kommunista Párt Kolozsvár tartományi sajtófelügyelője és Nagy István író kíséretében érkező vendégeket. John Pittman és Roland Digelou az üdvözlés után jókívánságokat fejeztek ki Kurbó Gyúrdásnak és a Magyar Népi Szövetségnek a választási győzelem alkalmából, majd szívbőljesen elbeszéltek a romániai magyarság helyzetéről, a magyarságnak a demokratikus Groza-kormány alatt elért eredményeiről, valamint a jövőre jelölendők és a magyarság kultúrális kérdéseiről. A vendégek élénk érdeklődést tanúsítottak a Magyar Népi Szövetség története és munkája, valamint a román demokráciához való viszonya iránt s ugyanakkor ismertették a franciaországi és az amerikai demokrácia erőfejlesztését. A csaknem kétórás beszélgetés után John Pittman és Roland Digelou megtekintették a Magyar Népi Szövetség választási küldelmiséről készült kiállítását, majd a Magyar Népi Szövetség vezetésével közös vacsorán vettek részt.

Amikor „fárványgyanúsok” voltak a magyar falvak

NAGYVÁRAD. — A Magyar Népi Szövetség fényes győzelme a november 19-iki választások alkalmával jó alkalom arra, hogy visszajátszunk az egykori mandulista és bratlanulista választásokra, a szomorú kisebbségi időkre, amikor a magyarság képviselője oly kevés volt, hogy képtelen volt eredményeket elérni. Sokszor a néptől távol álló kormányokkal kötött paktumok vittek be a román parlamentbe 8, legjobban esetben 15 képviselőt, de eddig még nem volt példa a most kisebbségi életünkben, hogy a mandulista-hoz hasonló számu képviselőcsoport harcra képes volna lépni. Most a demokrácia iránti közös szeretet — annak megerősödéséért vívott közös harc egybeveti a román demokratikus erőkkel és a román néppel.

A múltban a Magyarság szavazott, de mandátumot nem kapott. Példa erre Bihar megye magyarsága, ahol seha nem volt több magyar képviselő, mint egy, de nem voltak az sem, hogy Bihar megye magyarsága képviselőt nélkül maradjon a parlamentben.

Az 1926-os választási törvény, melyet Bratlanulista készítették, tükrözte az ő szellemi zset. A törvény módot nyújtott a kisebbségi pártoknak, hogy a kisebbségekben lévő pártokat teljesen kizsírítsa. Elég volt a szavazatok 40 százalékát és akkor a vezető pártnak a törvény biztosította a mandátumok 50 százalékát. Ezen kívül jelentős prémiumokat is kapott. Ez a prémium abból állt, hogy ha valamelyik párt országosan nem érte el a 2 százalékot, nem kapott mandátumot és így a szavazatokat a többségi párt kapta meg. A Bratlanulista választási törvény a többi pártok töredékét is a kománypárt javára számolta el.

A százalékarányt országosan állapították meg. Így előre megállapították az arányt, hogy egy-egy párt hány szavazatot kaphat országosan és ezután a megyei arányt ehhez viszonyították. Ennek az eredményeképpen a kisebbségekben lévő pártoknak legfeljebb csak kétszázötven jelöltet lehetett beírni. Mint már megírtuk, Bihar legfeljebb egy, de 1933-ban például egyetlen magyar mandátumot sem kapott.

A múlt 16-ban Bihar vármegye magyar szavazóinak létszáma nem volt több mint 20.000, szemben a november 19-iki választók számával, amikor 77.762-en szavaztak a magyar listára, a nyírács szep számával a DPB-re. Akkor amikor Biharban 1933-ban egyetlen egy képviselő sem került be a Bratlanulista uralma alatt, ma a magyar képviselő választott a bihari magyarság.

A múltban a Magyar Pártnak állásában 3-10 képviselője volt és csupán 1923-ban jutott be 15 magyar képviselő a parlamentbe. A mandulista-bratlanulista választási törvény furcsa eseteket eredményezett. Több megyében minden egyes választásnál a Magyar Párt átlagosan 10.000 szavazatot kapott. Ezzel a 10.000 szavazattal seha nem volt képes mandátumhoz jutni. Még a törvény határainak csak négyezer magyar szavazás volt és mégis kapott mindig egy magyar mandátumot, ugyanakkor Bihar megye 3000 magyar szavazattal pedig kibukott.

A múltban a mandulista-bratlanulista választások alatt rendszerint a téli hideg időben, térdig érő hóban tartották a választásokat. A szavazókörzeteket úgy állították fel vidéken, hogy a magyar falvak lehetőleg jó messzre kerüljenek tőlük. Így gyakran a lehetetlen időjárás miatt a magyar szavazók elmaradtak a szavazástól. De gondoskodtak arról is — ha az időjárás nem segítette őket —, hogy a csendőrség jártsa vissza a szavazókat. Nem volt ritka az eset sem, hogy a magyar képviselőket fárványgyanúsoknak minősítették és lezárták. Arról ne is beszéljünk, hogy a magyarság majdnem minden esetben hátrányos körülmények között volt a választásokon. A múlt idők szigorújainak volt gondja, hogy a magyar bizalmasokat lefegyverezze legalább egy napra s az a nap végén mindig a választás napja volt.

Nem eredménytelen ezekre visszajátszunk éppen ma, amikor a magyarság a választásokon egyetemes és teljes felvonulással és a szabadságért harccal lép fel. A választásokon meg kell bizonyítani a múlt és a jelen közötti különbséget. A demokratikus kormányzat felhatalmazást nyújtott a magyarságnak, hogy nemzeti és szabadságért harcolva, megfogadja a képviselői szerepét a parlamentben.

Igazságos Mátyás szülőháza

Az új magyar értelmiség fellegvára lesz

KOLOZSVAR. — Mindenre nagy kavargás volt akkoriban, a Móricz Zsigmond Kollégium létrejöttének idején. A háború által messzire nyugaton s a távolkeleten lojogtak meg, de nálunk, Erdélyben új életet nyert a magyarságot élet; felszemel a mentálterápiát a háború végkimenetelétől. Szünek a népek, de felszemel már az új, új teendőkért nérték a háború utáni lehetőségekre.

Új fogalmak és eszmék kezdtek beáramolni a köztudatba s ekkor a tükörkép és fényűzőt meg nem fészott szavak kezdtek röpködni az emberek ajkáról. Az élethez valószínű magyar ifjúság pedig a történemmel kezényomát nézte meg. A szervezett és elbengő munkás. Még már mondjuk egyetértett az új szervezetekkel minden, s a gyárak kompos falai hónapok óta verték a vészhangot: tübbetermes, újfajta! Az ifjúság tömegesen értetlenül figyelt az eseményekre. Öntudatosabb csoportok mozgósításának indultak ugyan, s keresztelőkutatók, hof foghatók meg a munka végt.

Ilyen körülmények között

1946. június 19-én a Móricz Zsigmond Kollégium. Bölcsője körül kevesen állottak, sőt egy néhányan. De mind olyan értelmiségi fiatalok, akiket a magyar szellem nagyjai neveltek; középiskolások és egyetemi hallgatók, kiket egymás mellé sodort a köztudat és közös kiválás megérzése.

Ezeknek a fiataloknak célját így fogalmazhatjuk meg röviden: egyetemesíteni a magyarság szellemét a fiatalok közötti kölcsönös értelmiségi és közegyetemi ifjúságot; otthon és gondatlan tanulást lehetőséget biztosítani olyan munkák és földművelés számára fiatalok számára.

Ités és földművelés számára fiatalok számára, akiknek felba volt, hogy a korai kenyérgond miatt fáradt emberekkel való nap előtt.

Mint említettük, sőt egy néhányan állottak a Kollégium Bölcsője körül. De mind szegények és mind dolgozóképek. Egy nap ott mentek el Mátyás király szülőháza előtt, amely akkoriban patkányok és pókok lakotánya volt. Több lin-jommal, fülelő közölközők jövevényei és szászok féltelműje. Hogy ezt megérték, valamelyikük kiadta a jelzőt: ezt az elhanyagolt épületet mi a két kezünkkel kijáratjuk, fehérre meszöljük és — lakhatóvá tesszük. A szöveg tett lett s a Mátyás-ház boltosok termekébe sarkalban szövetség pókok viadlan munkások a hoktörőket; munkasaj és vidám szavajás ok.

Dolgozók szabadulása

kezényekéig, meszelték lin-jomot hordták, fűrészteltek, kalapáltak s a lányok fényesre törőtték a homályos ablakokat.

Hogy ezzel megvolttak, kétkerekű feljötték, val könyvet vittek bele százával. A friss mézillatot árusító falakra Dúcsa György és Móricz Zsigmond képe került; két magyar, kőtől magyarságot tanultak és aki irányította szemléket a választásra.

Es mikor egy napon összegyűltek a ragyogóra meszelt olvasóteremben, esztelen gondolat motorkák mindgyikkük fejében: ami körülöttünk van ebben az épületben, azt mi teremtetünk meg a két kezünkkel. Amit pedig mi teremtetünk, az nem lehet másé, csak a miénk.

Ezután már ziharszerűen perogtak az események. Kölesdopénzhöz virágzó könyvjadót létesített a Kollégium. Könyvtárakat gyűjt.

Itt és ma kevés az a falu, melybe ne juttott volna a valamelyik kiadványa.

Sok lenne felsorolni

azt a munkát, amit eddig végzett a Kollégium: a Bartók-ünnepekről az Erdélyben megrendezett Móricz Zsigmond-estékről s a diákok nyári foglalkoztatásáról a hajnalokig nyugó világról.

A Kollégium boldog életéről egy nemzedék vívódásának, éleléléséget szülő problémáinak néha magyarságot, máskor derékhatár terveinek, kezéltényezéseinek és kudarcainak epizódjait lehetne megírni. Nem tudunk, ha magyarságot s a romániai magyar értelmiségi ifjúság felismerése szövege meg a Móricz Zsigmond Kollégiumban. Azé a feladataira döbögő ifjúság, mely ma minden erejét összemarkolva igyekszik pótolni a közösségi felelősségért felajánlott emberek hiányát.

A közösségi felelősség s a kötelező egyetemi tanulmányok mellé újabb feladatot vállalt magára nemrég a Kollégium: a téli szállásadásra még nem alkalmas Mátyás-ház végleges átformozását.

De most már nem voltak magukra hagyva; segítségülre sietett az esztelen, a Magyar Népi Szövetség, mely szívesen megfogadta a költségeik fedezésére. Merítettük volt az egész erdélyi magyarság.

A munka pár nap múlva befejeződik. Mátyás király szülőházában villanykörték ragyognak, a vizet nem kell vederrel hordani, mert vízvezeték van s a díszteremben kályhák várakoznak a fahasábkra.

A kollégisták munkájuk végére az új diák otthon ünnepeket megnyitásával lesznek pontot a hónap utolsó napjának estéjén. Mátyás király szülőháza az új magyar értelmiség fellegvára lesz. Erdély magyarsága pedig várja a további eredményeket. S. A.

A magyar nép harcol a jobb jövőért

Védik a forintot, államosítanak és a Baloldali Blokk megtisztítja a közéletet

BUDAPEST. — A magyar politikai élet az utóbbi időkben egészen a forint értékének biztosítása és a Baloldali Blokk, valamint a Kisgazda Párt között folyó harc jegyében áll.

Nyilvánvaló, hogy a jó pénz és a pártok közötti zavartalan együttműködés a magyar demokráciának olyan alapkördéje, amelyen áll vagy bukik nemcsak a fiatal magyar köztársaság, hanem amely ma már az egész magyar néprek is életkérdésévé lett.

A forintvédő gárdák

Forintvédő gárdák alakultak, amelyek felvették a harcot a spekulánsok, csempészek, valutázók és más felkötözök hadával. A magyar köztársaság pénzének vásárlóértékét védik ezek a gárdák és eszadlatos eredményeket érnek el. Az ő munkásságának köszönhető az, hogy bár Magyarországon ma még mindig jelentős arányban mutatkozik a forintnak komoly vásárló értéke van.

A forintvédő gárdák munkája természetesen rendkívül nehéz. Ott vannak Magyarországon határain, ahol a csempészek ellen küzdenek. Legutóbb 250 ezer méter faulat árt Romániába csempésző bandát lepézték le. Valamivel ezelőtt a nyugati határon valutával kereskedő bandát kerítették horogra, a déli határon pedig véres-verteftékes munkával újfajított magyar ipar termékek kiserapozó bandát fűleltek le. Budapestben az arakat árúik le és a törsdespekulánsok rémei lettek.

Minden azonban természetesen nem lenne elég a forint értékének biztosításához. Jól tudja ezt a magyar kormány is. Ezért minisztertanácsban határozták el, hogy 1946 december 1-től állami kezébe vessék a következő nagyrólalalalokat: Rimanuranyi Vasmű, Ganz és Társa és a Weiss Manfréd acél- és fémmű gyarakt. Ezzel egyidőben állami kezébe veszik a gyárak leányvállalatait is. Így állami kezébe kerül a Magyar Vagon és Gép-

Nyilvánvaló azonban az is, hogy Magyarországon ma még él és virul a fasiszta idők maradványaként az a reakció, amely a maga érdekében kockára téve az ország és az egész magyar nép életét, mind politikai, mind gazdasági síkon minden erejével azon van, hogy a fiatal magyar köztársaság és vele az egész magyar nép léteállapotát aláassa. Ezek ellen nehéz és áldozatos harcot folytat a magyar demokrácia.

Gyón Veress Péter szellemisége
Politikai téren sokkal nehezebb és sokkal komplikáltabb a helyzet. Ahhoz, hogy megértsük a szemben álló felek viszonyait, mindenek előtt el kell mondanunk, hogy Magyarországon számottevően legnagyobb pártja a Kisgazda Párt — a párt demokratikus vezetőségének bevallása szerint is — teljes van reakciós elemekkel, amelyeknek semmi köze sincs a kisgazdákhoz. A kisgazdák a Bulyok-csoportot kildelték sorukból, de a további tisztogatási folyamat a pártban belül ma még rendkívül nehéz és vonakodtan halad. Így például egy Veressy nevű képviselőjükről legutóbb azt dejtették ki a baloldali lapok, hogy tömcenyalkosságoktól kövolett el és nyugodtan számíthat a baloldali fasisztának. A Kisgazda Pártban több ilyen Veressy-hoz hasonló elem van.

és nem is kétséges, hogy ezek a magyar demokrácia hajadásának erős kerékkötői.

A Kisgazda Párttal szemben álló Baloldali Blokk — a Kommunista, a Szociáldemokrata és a Nemzeti Parasztpárt — a maga harcolat gazdasági és politikai téren is főként a Kisgazda Párt, a jobbkezes nyá ellen folytatja és mindazok az eredmények, amelyeket a forintvédelem és a demokratikus hajadás érdekében elérték, a Kisgazda Párt valóban kisgazda képviselőinek segítségével érték el.

Fajok azért természetesen így is vannak. Minden lépésért súlyos harcot kell folytatni. Erőben, hogy ezekben a harcokban a Nemzeti Parasztpárt elvesztette biztonságát. A Baloldali Blokk a harmadik pártjában egy csoport azt akarta, hogy a Nemzeti Parasztpárt támogatásával vonuljon be a Kisgazda Pártba, hogy aztán viszont a Kisgazda Párt így kibőlhassa magából a reakciós és fasiszta elemeket. A párt vezetője, Veress Péter, s kiváló magyar parasztpárt és politikus élesen szembefordult ezekkel a kísértétekkel, mert — amint arra rámutatott — a Nemzeti Parasztpárt, a szegény földművesek pártja, elvesztene függetlenségét és a Kisgazda Pártban belől arra lenne bízható, hogy az uri bírlókások vezérlés alatt szembe kellene fordulnia a városi munkássággal. Veress Péter szelleme diadalmaszkodott a Nemzeti Parasztpártban és így a három párt kéz a kézben halad tovább Magyarországon teljes demokráciáig.

Alföldi felvezetők.
Cim a kiadóban.

Keresünk magyarságra
Cim, a kiadóban.
Figessen elő
a „Wéleosság”-ra!

Orteskedés helyett

felvilágosító munkát végzett a Magyar Népi Szövetség választási hadjáratában

KOZSVAR. — Ah meg akarja fejtetni, hogy mi a magyarsága a román... az ország sorsa nem látott egységes... a választásokon, az egész Magyar Népi Szövetség választási hadjáratát kiállítást a DNSZ or...

Munkánnyian Petőfi Sándor és 1848 esztendőm idejétek a magyarság... S miután megüzent a magyarság számba... vétele az beszámolóim minden jelentős...

Három kérdés

Ittjártában az egész kiállítás azt sugározza, hogy főleg három kérdést igyekezett tisztázni a Magyar Népi Szövetség vezetősége a választásoknál: 1. A demokrácia igaz értékeit és jelentőségét a népek közötti viszonyban...

A kiállítás egyik érdekessége a magyar tanulóifjúság választási plakátversenyének kiállított anyaga, hűségesen mutatja be, hogy tanulóifjúságunk is beállította magát ezekbe a gondolatokba.

De hogy mennyire érejt volt már a romániai magyarság öntudata a munkáért nem a soványtá érzelmeik fokozódásával érte el a Magyar Népi Szövetség választási grózelmet, azt talán legjobban az egyik sorokban egymás mellett lévő két plakát bizonyítja.

„Vármegyénkben a magyar szavazók száma nem légséges ahhoz, hogy döntő magyar listánkon magyar képviselőt választjunk” — mondja a plakát.

hívunk azért Benneteket, hogy a választásokon a Demokrata Pártok Blokkjának listáját támogassatok szavazatokkal, elősegítve Groza Péter haladó demokráciájának győzelmét a régi idők népponyrá, kisebbségre nyomó kigérettel felel...

Az egyenlőség jelével ellátott plakát viszont a Magyar Népi Szövetség joggyenlőségre való törekvését hangsúlyozza, részletesen felsorolja a legfontosabb jennivalókat.

A magyarság mindketőt megértette. Míg az öszi listával rendelkező vármegyék magyarsága egységesen soralkozott fel társadalmi és neml különbség nélkül a Magyar Népi Szövetség listájának győzelmére juttatásért, addig a szörvány-megyék magyarsága ugyancsak párt sorokban felvonulva adta le szavazatát a Demokrata Pártok Blokkjának listájára.

Amint az ajtóból visszaröndök, egy gyönyörű plakáton akad meg még a szemünk. Egy székeiy asszony kezében tartja a szavazólappát s két nagygyó arcu gyermekkel pászkdok a szoknyájába. A plakáton az egyenlőség jele s az a felírás látható:

„Édes anyám reánk hallgassa, iskolánkért erre szavazz!”

S a hatalmas magyar demokrácia női és férfi szavazó hallgatott a kéro gyermekre és hallgatott a Magyar Népi Szövetség vezéreire. Ez a kiállítás mindig megmutatta, hogy miért...

(4. sz.)

Ötven ezren egy szavazatra

már a számokról beszélünk, hadd említsük meg, hogy Erdély 70 millióban volt az egyenlőség jelével ellátott 8 félélyvet. Ezenkívül a kiállítás szerepel a kiállítás, amelyek különböző napilapok... az új körre indulunk most már a fel...

5000 tonna és tonna

Amrom szám pedig azt mondja el, hogy Magyar Népi Szövetség a választási hadjáratában 12 magyar lakta vármegyében 5000 tonna és tonna részvételével három... az új körre indulunk most már a fel...

Az új játék: az áru elbujik, a gazdasági rendőr megfelfalja

KOZSVAR. — Az élmiszerek az utóbbi hetekben úgy emelkedtek, hogy azt nemcsak pénzrel, de józan képpel is megérteni lehetett utolérni.

A kevesjöveldelmű dolgozók ejtöt egy-egy jó ebéd gondolata már-már a vágyak netovábbjává dicsőült, nem is beszélve a tejről, tejcskáról, vagy azokról a lekváros, mázas, vajaskenyerekéről, amit a gyermekek kérenek kétszer-háromszor napjában ezületeikről.

— Nincs, nincs... — hajtogatja az ember egy darabig, de aztán csak nekidühödik, mert ha ő tud is koplalni, magára erőszakolja a vízbefőtt krumpit, vagy a két almát ebéd helyett, de a gyermeknek azért mégis kellene hús is, rizs is, kenyér, tej, lekvár, tej, meg a többi, ami táplál arra való, hogy az ember megegye.

Es hogy a tisztességes ember egye meg, ne csak a felszékű.

A háztasszonyok reménytelen serege hiába jadt el minden nap újból és újból, hogy valamit vegyen is a piacon, kosarában egy-két kiló krumpilról, néhány murkolról egyéb nem szerénytelmekedett. Mert a piac másoknak ontotta pazar kincseit: libát, kacát, sertéskarajt, vöröskösztat, rizskását, hónapos retket és a többi jót.

Mint egy vészharang, úgy kondult meg a piaci árusok fülében néhány nappal ezelőtt a szó: marhátnak. A gyengébb idegzetűek komolyan magukba szúrták és kétszáz lejjel aztan már olcsóbban is adták a nyolcezer lejes káposzta kilóját. Az erősebbek földnyezzen legyintettek.

— Ugyan kérem, hát akkor nem ezemki! Így tárgyalgatták az új élelmiszereket mindaddig, míg az árellenőrző bizottság meg nem jelent a piacon. Megjelenés és munkába kezdett. A piaci árusok azonban nem hagyták magukat, küldöttséget menesztettek a polgármesterhez tiltakozásuk jelölül.

— Kérem, ezt nem lehet velünk csinálni! — jelentették be.

Arra hivatkoztak, hogy kenyerelemek voltak emelni az árakat, mert a ráfias, lefkenős, patószeg és sód más cikk, amire szűkségük van, megfizetésellenlül ártagn.

Az illetékes hatóságok azonban nem fogadták el a kifogást, mert nem is fogadhaták el. Gyors kizárulása szerint ma már öt tojás árabból egy vasváltás véhetőnk, patkószegét pedig ötget lehet kapni száz lejtért darabjárt. A ráfias, lefkenős a egyéb cikkek ára sem indok arra, hogy a fogyasztók orra előtt légtornászmassák az árakat. Mert még

ezeknek a cikkeknek az ára legfeljebb százszázalékkal emelkedett, ók 3—400 százalékos emelést hajtottak végre.

Elűnt az áru

Az erélyes intézkedésekre az árusok nagyrésze régi búvárszematványaival válaszolt:

Volt áru, nincs áru...

A hus éjente teljesen elűnt. A piacon még lehet kapni ezt-azt, selejtes árut, de azt sem maximálisan áron árulják. A rizs 14 ezer helyett 38 ezer, a törvényesen négyezer lejes hagyma ára hat ezer lej körül váltakozik.

— Maximálták az árakat — próbálja fi-gyelmesezni az ember az árusokat, de kevés sikertel, hogy azt ne mondjam siker-teleneül. Egyszerűen felvonják vállukat.

— Akkor végyen maximumát. Reméljük, a gazdasági rendőrök nem sokáig tétovázna, belépnek a játékbá és megkeresik az elbujt árutat.

Vannak becsületes árusok is. En is láttam egyet. Sem beszélni, sem vásárolni nem tudtam tőle, mert emberülés volt körülötte. Ott tojongtak, jökdöcsödtek az emberek, hogy ha már vásárolni nem is tudnak, legalább láthatják a „nagy csodát”.

Elbujdosott a székeiy szavazatokkal feketéző Sebesi Jankó, Szakáts Zoltán és Bíró Dénes

SZEKELYUDVARHELY. — Egyik legjöveldelműbb foglalkozás ma a feketézés. Vannak emberek, akik szövetel, mások gabonával, de elmondhatjuk, hogy minden ipari, mezőgazdasági s kereskedelmi termékkel feketéznek. A választások ideje alatt akadtak, akik embereket feketéztek. Az utókor történelmében helyet fognak kapni azok az udvarhelyme-gyei gyászmagyarok, akik közül csak a három legbírhetőbbet, Sebesi Jankó, Bíró Dénes és Szakáts Zoltán urakat emlí-tjük, akik a magyarságot a legvalóságosabb politikai pillanatban akarták busás jövedelre is állás ellenében elfektetni.

Mi is történt? Sebesi János 73 éves, volt alispán, a régi román világban Szakáts Zoltán barátjával busás juttatásokat bonyolított le saját népe, a székeiyiség

terhére. Hétszáz az „alispán ur, muszáj-fára” hajtottá a székeiy népet. Vagy emlékezzünk vissza Szakáts Zoltán „urfirra” — ahogyan Bikafalván és környékén ismerik ezt a magyar „emberfeketézőt” —, hogy mikor a székeiyiség tiltakozott a „muszájfa” ellen, akkor az „urfi” ostorral ütött a fuvarosok szemébe és „lé, paraszt!” jelszóval hajította őket tovább. Azt se felejtjük el Zoltán urfirnak, hogy félrevezetésül a Magyar Népi Szövetség udvarhelyme-gyei szervezetébe felvételét kérte, de ugyanakkor, aznap éjjel, 25 emberrel gyűlést tartott bikafalvi ott, honában, ahol összehajtott a Sebesi-féle marvasta reakcióval, sőt tovább ment és a Titel Petrosou munká áruló pártocskájának és Sebesi Jankó urnak a közvetítője lett.

Bíró Dénes ebben a „szégyeniratban” sokat írássával beismerte, hogy néparáló volt és azazl védekezett, hogy mindezt a megélhetésért tette.

Egyáltalán nem csodálkozunk, ha ez önvallomás után újra kedve támadt a volt „szolgabíró urnak” egy újabb és jövedelmesebb keresési forrás után nézni: Sebesi János-féle „emberfeketézésre” adta fejét. Mellékgondolatoként arra is számított, hogy a megszerzett székeiy szavazatok alapján majd nyugállományából újra visszahívják a közsélet porondjára — néparulónak s természetesen most már a volt „szolgabíró urból” alispán ur lesz. Ott fogta meg az alkalmat, ahol lehetett, és ez a jó alkalom a székeiykereszturi földműveseket sanyargató és kizsákmányoló Ciochina lengváros ajánlata volt.

Családi jelenet Sebesiélknél

Ezeknek a gyászmagyaroknak sáros állást írtak, ha szállítják a székeiy népet Sebesi és méltó társa, Szakáts Zoltán, gyórtak is és nem rajlás mult, hogy a választásokon másképp történt a dolog.

A konclesők mesterkedése nem sikerült. Sebesi és Szakáts Zoltán, a két székeiy-jelöltök ma valahol Bukarestben bujdosnak, mert nem érik társaságuk a székeiy nép elöl mutatkozni. Természetes, a kultarcélj ültetés költségeire anyagi fedezetet majd szolgáltatt hitartójuk, az „Jó-re! Nagy Mester — Mania”.

Egy kis Sebesi-féle családi jelenetet sem írt napvilágra hozni. Amikor a család látta „Jankó” politikai karrierjének alkonyát, megpróbálták rávenni, hogy

ne bontsa tovább a magyar nép egy-ségét.

Sebesi a bibliai ferizsra emlékeztető tekintettel, cirk hangon így szólt:

— Unokáim jövőjéről akarok gondoskodni.

Legjellemzőbb Sebesire és a házas társaságára, hogy még a legközvetlenebb családtagjai is a Magyar Népi Szövetségre szavaztak s méltó választ ennek a vén néparulónak Udvarhely me-gye magyarsága szavát adott, hogy három magyar képviselőt választott be a parlamentbe.

A harmadik düsspéldány Bíró Dénes. Udvarhely me-gye magyarsága még jól emlékezik arra a 12 oldalas emlékiratra, amelyben a „szolgabíró ur” mentegette magát a „hajdani” néparulás vádjá alól.

A „reménybeli alispán urnak” Parád magyar lakossága adott méltó választ. A nép nem akart egy levegőt szelni az áruló gyászvitével s így szégyenében elbujdosott olyan faluba, ahol még nem ismerik. Jelen pillanatban minden bizonyllyl azon gondolkodik, hogy egy újabb emlékiratot a Jón ki. Reméljük ebben megírja azt is, hogy mennyi „készenlést” kapott előleg-képpen a feketén szállítandó székeiy szavazatokért. Mindenesetre a székeiy nép megmutatta, hogy nem hajlandó éreltlen bujdosni Sebesi vagy Szakáts és Bíró Dénes gyászmagyarok „jelölteléseiben” részes lenni.

Udvarhely me-gye magyarsága már a választások előtt sem tűrte ezeket a gyászmagyarokat sorai között, most azonban éppen most mit kell tenni azok felett, akik nyugodni akartak a székely népre nézni.

800 Petőfi-nappal

Kezdebb felerősít adunk is csak mártól kezdve. A Magyar Népi Szövetség választási hadjárata az országosan kezdte 800 Petőfi-nappal kezdte. Több mint hatvan író, újságíró, egyetemi középiskolai tanár előadásával

HIREK

VILAGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi naplaja.

Kolozsvári szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai utca 7. Telefonszám 258.

Nagyvárad szerkesztőség: MNSZ-székház, Vicsinszki-utca 27. Telefonszám 12-47.

KOLOZSVARI SZOLGALATOS GYÓGY-SZERTÁRAK: November 23-án és 29-én szolgálatban: Dr. Hintz (Szabadság-tér 28), Óragnyal (Malmovszki-tér 1), Csillag (Dózsa György-utca 36), Diana (Jókai-utca 23) és Romény (Hercu-ut 50) gyógyszerterápek. Mindegyiket napon egész éjjel szolgálatban: dr. Hintz és Csillag gyógyszerterápek.

MNSZ GYERMEKDELŐLTŐ DECEMBER 1-ÉN. Az Allami Magyar Színház vasárnap, december 1-én fél 11 órai kezdettel gyermekdelelőltőt rendez a Magyar Népi Szövetség Nőbiztonságának karácsonyi gyermekakciója javára, iskolák, óvodák és napközi otthonok gyermekszereplői körmunkájával. Jegyeket a Magyar Népi Szövetség Farkas-utca 7. alatti székházában délelőtt 8-tól 1 óráig és délután 4-től 6-ig és a Józsa Béla Athenaeum Szabadság-téri könyvkereskedése árul.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KOLOZSVARI SZERVEZETÉNEK NAPTÁRA: Csütörtökön: A MNSZ IV/II. kerületi székházában kultúrteret rendez dr. Nagy Miklós, Csorványi József dr., Márton József és Ozl. kely Ernő részvételével. Az V. kerületi Tűr István-utcai székházában kultúr-megbeszélést tart. Pénteken, november 29-én Kolozsvár szervezőbizottságának ülése a Farkas-utca 7. szám alatt 6 órai kezdettel. Fejkeri a szervezeti az összes kerületi vezetők, utcai és fizmi bizalmiakat, hogy az új szervezendő kolozsvári szervezet ügye miatt teljes számban jelenjenek meg.

AZ ARLUS JOGI SZAKOSZTÁLYA értesíti tagjait, hogy november 29-én, pénteken délután 6 órakor a Ferdinánd Tudományegyetem Parvan-teremben ülést tart. Előad: Rippeanu Grigore főügyész a szovjet büntetőtörvénykönyv néhány alapeleiről és dr. Kiss Géza egyetemi tanár a szovjet magánjogról. Az előadásokat vita követi. Minden érdeklődőt szívesen lát a vezetőség.

(*) ORVOSI HIR. Dr. Rosenberg Ernő főorvos; rendezését ismét megkezdte régi rendelőjében, I. Mihály király (volt Unió)-utca 7. szám alatt.

HALÁLOZÁS. A Szövetséges Ellenpárti Bizottság értesítette a Magyar Népi Szövetség Országos Központját arról, hogy Baumgartner (Bautien) Sándor Ferenc, aki Ploesti környékén esett fogságba és a 200-as fogolytáborban volt hadifogoly, 1945 március 15-én meghalt. Hozzájáruló a vonatkozó hivatalos értesítést átvehetik a Magyar Népi Szövetség Országos Központjának szociális ügyosztályán Kolozsvár, Mária királyné-utca 16. szám.

A KOLOZSVARI ÉS BRASSOI MAGYAR RANGERELEVI FELÜGYELOSÉG tanácsmunkáját megkezdte szervezendő terjedés, értékesítés és fogyasztási szövetkezet december 2-ja hirdetés alakuló közgyűlését 8-én tartják meg a meghirdetett helyen és időben.

TALALT TÁRGYAK. A Kolozsvári központi rendőrség (Malmovszki-tér) közgazdasági osztályán, a 11-es szobában a következő tárgyakat jogos tulajdonosoktól átvették: bórpenztárca Darjan Vasile sergent névre, bórpenztárca, Fekete Zoltán névre, rendőrségi bejelentőlapok Mihály József és Cjohan Alexandru névre.

MEGINDULT A NÉPFŐISKOLA SZEBENBIEN. A szebenbényei „Hejta Gáspár” Népfőiskola megkezdte előadás-sorozatát. A Népfőiskola keretében sikerült vitelt, képes előadásokat is bekapcsolni, amennyiben a Szent Ferenc-rend zárda sértett vitelgépjét a MNSZ iparosi megjavították és azt a ferencesek a Népfőiskola rendelkezésére bocsátották.

KERESKEDŐI ERTEKEZLET AZ UJJA-EPITÉSÉRŐL. Kolozsvár kereskedői kedden este Dán István polgármester-helyettes előnkjeteit értekezletet tartottak, melyen az újjáépítés sürgős kérdéseit tárgyalták. Elsősorban a lakáshány enyhítésére keresetek megoldását. Elhatározták, hogy újjáépítési díjakat szednek be az előadások után. Három csoportba osztották a kereskedőket, az első csoport az előadások után két százalékos újjáépítési illetéket fizet a városnak, a második újjáépítési bírságok előadásával, a harmadik csoport általánosságban fizetésével járul hozzá a város újjáépítéséhez. A rendezési rendbehozatala után népfőld és vásárcsarnok létesítését tűzték ki célul. Kolozsvár kereskedő-társadalma, mint látjuk, igyekszik bekapcsolódni az újjáépítés lényeg munkájába.

Leleplezték a „Hullámzó Dunát”

KOLOZSVAR. — A Kolozsvári Allambiztonsági Hivatal újabb reakciós szervezetet fedezett fel, mely a „Hullámzó Duna” címet viselte. Az ártalmatlan elnevezés mögé rejtőzött társaság létszer és fegyverraktárral népelőleg és reakciós célkitűzéseket szolgáltak. A titkos szervezet székhelye Kolozsváron volt, innen küldték terrorrendelkezőket szerte az országba. Főirányító Georgetta Petru volt, egy fehérbélyeges erdélyi katonai egység volt parancsnoka. Leleplezőkkel társulva együtt tartóztatták le. A terrorcsoport, hoz tartozott Mandrescu és Soren ezredes, Enc kapitány, Mangheru főhadnagy, Pop és Guzman őrnagyok. A letartóztatottak a bukaresti katonai törvényszék fogdáijában vannak. Valjóságukkor a raktáron talált létszer és fegyverek származásáról elfogmondozó írvit. lágosításokat adtak. A „Hullámzó Duna” reakciós terrorszervezet többi tagját a városnak megállapítására megindították a nyomozást.

A „Hullámzó Duna” ügyét a C. 2. A. katonai törvényszék 6. számú kabinethadja. nak főnöke, Iorgu Popescu vezeti. A tárgyalásokat a Legfőbb Katonai Semmifőszték fogja folytatni, a bíróságot Vasiliu Rascanu hadügyminiszter jelöli ki.

A Kolozsvári Allambiztonsági Hivatal immár a negyedik határnyas reakciós szervez. tet leleplezte le. Közülük a „Fekete sabbókot”, a Bindeu-feje magyar farszabó dítkok szervezést és a „Történelmekkel” együtt dolgozó vassárdista ügynököket.

December elsejével életbelép a felemelt postai díjszabás

BUKAREST. — A postavezérgazdátóság 1946 december 1-ével új postai díjszabást léptet életbe. Az új díjszabás a következők:

Egyszerű levél (20 gramig) 3000 lej. Minden további 29 gram, vagy annak töredéke 1800 lej. Egyszerű vagy képes levelezőlap 1800 lej, levelezőlap fizetett válasszal 3600 lej, névjegykártya 600 lej.

Nyomatványok: Szoros értelemben vett nyomtatványok 50 gramonként vagy ennek töredékei után 600 lej, irodalmi, tankönyvek és más ehhez hasonló könyvek 50 gramonként, vagy ezek töredéke után 600 lej, vakok számára domborny írással írt levelezőlapok 1000 gramonként 300 lej, napilapok 50 gramonként vagy ezek töredékei után 600 lej, folyóiratok és időszak kiadványok 50 gramonként, vagy ennek töredékei után 600 lej.

Csomagok: Kis csomagok: 50 gramonként, vagy ennek töredékei után 1200 lej, a legkisebb

csomagdíj 6000 lej, a külföldről érkezeti kis csomagok után 4200 lej illetéket szednek, ha azonban a csomagot a címzettnek kiszállítják, még további 2100 lej illeték fizetendő. Mintacsomagok díja 50 gramonként, vagy ennek töredékei után 600 lej, a legkisebb díj 1200 lej. Üzleti papírok 50 gramonként, vagy ennek töredéke után 600 lej, a legkisebb 3000 lej.

Ajánlati díj 4200 lej.
Expressz díj 6300 lej.
A válaszcselevény díja 4200 lej. Annak igazolása, hogy a címzett a küldeményt megkapta, amennyiben a feladás pillanatában kéri: 3200 lej, ha utólag kéri: 4200 lej, reklamálási díj 4200 lej, postai személyazonosság igazolvány díja 7400 lej, amelyre még 500 lej okmánybélyeget is ragasztanak. Az elégtelenül felbélyegzett küldeményeket kétszeres portóval jeltájk el, de legalább 600 lej portótöbbletet számítanak fel. A küldemények vámolási költsége 4200 lej.

A zsidók által kötött jogügyletek megsemmisítésére vonatkozó 607/1945 számú törvény rendelkezéseit Északkeletre is kiterjesztették

BUKAREST. — A hivatalos lap a hó 13-iki 264. számában megjelent 607/1945 számú törvény rendelkezéseit is kiterjesztik az 1945 augusztus 1-i 597. számú törvény hatályára.

A 607. számú törvény az 1940 szeptember 8-ai és 1944 augusztus 23-ai közötti zsidók által kötött jogügyletek megsemmisítésére vonatkozik. A törvény kimondja, hogy a zsidók által kötött jogügyletek megsemmisítését milyen esetekben lehet kérni, intézkedik a szintén jogügyletek megsemmisítéséről és a zsidók által esztrözött adományozások visszavonásáról. Az ügylet megsemmisítése folytán az ügylet tárgyát képező javakat az előző zsidó tulajdonosnak vissza kell szolgáltatni. A visszaszolgáltatásra kötelezett, nem felel azokról a kártékért és rangulásokért, amelyeket nem visszavonásukkal vagy vétellel könyveltetésből okozott. A zsidó tulajdonos köteles a visszaszolgáltatásra kötelezettnek megtéríteni a vételárként kapott összegeket vagy egyéb ellenszolgáltatásokat, valamint a visszabocsátandó ingatlanra végzett nagyobb beruházások és javítások ellenértékét.

Az ügyletek megsemmisítése iránt indított perek a törvényszék hatáskörébe tartoznak és azokat gyorsított eljárással folytatják le. Ezeket a pereket a kiterjesztő törvény megjelenésétől számított három hónapon belül, tehát 1947 február 13-ig lehet megindítani.

A zsidók által kötött jogügyletek megsemmisítésére vonatkozó 607/1945 számú törvény rendelkezéseit Északkeletre is kiterjesztették. A zsidók által kötött jogügyletek megsemmisítésére vonatkozik. A törvény kimondja, hogy a zsidók által kötött jogügyletek megsemmisítését milyen esetekben lehet kérni, intézkedik a szintén jogügyletek megsemmisítéséről és a zsidók által esztrözött adományozások visszavonásáról. Az ügylet megsemmisítése folytán az ügylet tárgyát képező javakat az előző zsidó tulajdonosnak vissza kell szolgáltatni. A visszaszolgáltatásra kötelezett, nem felel azokról a kártékért és rangulásokért, amelyeket nem visszavonásukkal vagy vétellel könyveltetésből okozott. A zsidó tulajdonos köteles a visszabocsátandó ingatlanra végzett nagyobb beruházások és javítások ellenértékét.

Az ügyletek megsemmisítése iránt indított perek a törvényszék hatáskörébe tartoznak és azokat gyorsított eljárással folytatják le. Ezeket a pereket a kiterjesztő törvény megjelenésétől számított három hónapon belül, tehát 1947 február 13-ig lehet megindítani.

Pénteken este: „A revizor” bemutatója

A szimulációs világérték sorozat harmadik előadásaként kerül pénteken este a Kolozsvári közönség elé Gogoly világhírű vígjátéka, „A revizor”. Ez a klasszikus mondható remek csupán a jótás egyik szimulációs remek legkijűnőbb szatíra és kotársának, amely rendkívül haldoson mutatja be a cári Oroszországban uralkodó korrupt állapotokat és nagyszériú szeszkeresés szatíráit, azokat a figurákat, akik ezeknek az állapotoknak előbbé hasznosított és könyörtelen kihalásuk voltak.

Az igaz humorral adagolt, végig vigasztaló izgalmas alkotás a világ szimulációs mindenkor kiemelkedő műve. darabja volt és marad. Kömfives Nagy József rendező gondos előkészületek után a legapróbb részletekre kiterjedő figyelemmel állítja a közönség elé „A revizor”. A nagyobb szerepeket Benes Iona, Hegyi László, Papp Nusi, Finna Márta, Kömfives Iona, Csóka József, Flóra Jenő, Hevesi Miklós, Sugár Jenő, Angi Béla alakítják.

Éva
(Lehár Ferenc daljátékának felújítása)

Kedden este a kolozsvári Allami Magyar Színház Lehár: „Éva” című daljátékát mutatja fel. A remek muzsikájú daljáték előadásából kiemelkedett Lőrincz Zsuzsa és Ditró Puskás Béla teljesítménye. Az egyébként műveltségosan komédiázó Sugár Jenőket is rejtessék a kérdést: mi történa, ha nem szedték ugyanazt a figurát alakítandó merov maszerűséggel? Dávid Éva kisegszony, a budapesti Medgyesszai Színház volt tagja, még a mi szerény viszonyaink között is ropoggyengécske.

FÖTFELVETÉLI A ZENE- ÉS SZÍNHÁZVISEZETI FOISKOLÁRA. A kolozsvári Magyar Zene- és Színházvisezeti Főiskola január 1-étől vizsgát december 2-án és 3-án tartja. Jelenkorán november 30-ig lehet Cím: Kolozsvár, Ferdinánd király-ut 5.

A BOLYAI DEMOKRATA DIÁKSZÖVETSÉG BALLADA-ESTJE. A Bolyai Demokrata Diákszövetség november 29-én, pénteken este ballada-estet rendez. A gárd és változatos műsor élén Benedek Marcell mond köszöntőt. Szendrői Júlia, Vágó László és Sz. Ferenczy Erzsébet ének, székely és erdélyi balladákat szavalnak. Kapus Márta román balladát mond el. A „Világnyit Erzsék” című balladát drámai feloldozásban adják elő. Ezenkívül német, angol és francia balladák szerepelnek a műsoron. Az Allami Magyar Színház két művésze, Jancsó Adrienne és Senkálcsy Endre is közreműködik az estélyen.

A KOLOZSVARI „SZENTGYÖRGYI ISTVAN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtökön délután 4 órakor: Névtelen csillag. (Olcsó helyezés előadás a színház segélyalapja javára. Jegyek sorszáma 2.)

Este 7 órakor: Nyenek a férfiak. (Szendrői Mihály feljépésével. Jegyek sorszáma 1.)

Pénteken este 7 órakor: A revizor. (Gogoly világhírű vígjátéka. Bemutatóelőzet 12. Jegyek sorszáma 4.)

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Csütörtökön este 7 órakor: Maria A. nova, bukaresti színház-színház vendégjátéka.

Pénteken este 7 órakor: Aprócskák.

Szombaton este 7 órakor: Karolin Anna. Vasárnap délután 3 órakor: Alexandru Lapusneanu.

Este 7 órakor: Vihar az Olimpuszon. Hétfőn este 7 órakor: Lammernoor Lucia.

Kedden este 7 órakor: Hamlet. Szerdán este 7 órakor: Atercosbál.

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA:

Capitol: A berlini bestia. Nagy amerikai filmsorozat. Hét naponta. 2 rész egyszerre. Vagy 3 órási előadások keretében. Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor.

Corso: Szóvái Éva. (3, 5, 7, 9.)

Rio: Az afrikai völgy. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Elővetél minden nap 11-1 óráig.

Royal: A két arva. A legmeghatóbb olasz film. Műsoron kívül új hirdető előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyértéke: 10-11. Ig. délután 2-9-ig. Telefon 51.

Olympia: Afrikai völgy. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Selec: Senli gyermek. Iskolák részére engedélyezve. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor majné.

Uránia: Tiszavirág. Tolnay, Rózsahagy. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MŰVÉSZET — SZÍNHÁZ

Tolsztoj-bemutató a kolozsvári Román Nemzeti Színházban

Tolsztoj halálának 36-ik évfordulóján a Román Nemzeti Színház M. D. Volkov neves szovjet író Ana Karenina drámai feldolgozását mutatta be L. Zamfirescu fordításában. A klasszikus világirodalmi értékek elsői között sorolható hatalmas regény ebben az esztendőben jubilál. Hetven éve, hogy megjelent.

Ez az esemény a múlt század második felében nem jelentett kevesebbet, mint az akkoriban kibontakozó francia dekadenciával való határozott szembeállást Európában. A „Háború és béke” után Tolsztoj még fokozottabban folytatja kíméletlen harcát a modern társadalom bűnei ellen s a házasságtörő Ana Kareninában páratlan művészi teljesítménnyel önti ki epéjét a civilizáció leple alatt húzódozó erkölcsi posvány ellen. Az asseonylélek csodálatos rajzában Flaubert Bovaryné-ja kapott méltó társat, Tolsztoj valóságfestése azonban sokkal döbbentesebb.

M. D. Volkov a tiszta művészet kifogástalan eszközeivel nyúlt hozzá a regény dramatizálásához, megmaradt a próza nagy mesterének öröksége mellett, meg a jelentéktelenné látszó részletekben is meg tud rázni minden tendencia nélkül. Sőt ezen túlmenően annyira csak a bukott feleség problémakörét vitte színpadra, hogy elhagyta például a regény első kibontakozásában nagyon is jelentős fejezetet, amikor Levin — Tolsztoj a maga életét viszi bele itt —, ellentétben Anna sorsával, megtisztul az egyszerű asszonyok között.

Kicsit szokatlan volt nekünk a négy

felvonás 24 képe. Valószággal filmszerűen hatott, de — lehet, hogy nagyobb apárbizsu forgószínpaddal ez kiküszöbölhető — a sűrű kisebb-nagyobb szünetek vonatottá tették a történet sima pergését. A rendezőre nem kis feladat hárult s a majdnem huszonegyszer változó színpróba rá tette a Román Nemzeti Színház tervezői erejét és díszletkészségét. A színesnek igyekeztek beleélni magukat kivételesen szép feladatukba. Mary Copcea-Popa a címszerepben árnyalatos finom tudott győzni a megaldottság és megalkuvás között vívódó férj helyzetéről, Dimirescu Vronszky gróffáról azonban nem tudunk semmi érdemest feljegyezni.

Az előadás esütetében Dangalor tanácsosa, a bukaresti szovjet nagykövetség tanácsosa és Iorgu Stoian művésztelgygyi minisztérium; vezértükár üdvözölte az együtlést, me.yre Buleanu igazgató meleg szavakkal válaszolt. (H. S.)

Ma, csütörtökön két előadás van a kolozsvári színházban

Ma, csütörtökön délután 4 órai kezdettel Mihály Sebastian nagy sikerrel bemutatott vígjátékát adják nagyon olcsó helyárnyalok, a színház segélyalapja javára. Akinek eddig nem volt alkalma megnézni a szellemes, kitaláló darabot, ne mulassa el ezt az alkalomát. Este 7 órakor Carlo de Fries brilliáns operettje, az „Nyenek a férfiak” kerül színpadra. Szendrői Mihály tenégy

